

Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kauhavan Kaukolämpö Oy:n Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamalle lainalle

Kaupunginhallitus 17.03.2025 § 44

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 12.3.2025

Kauhavan Kaukolämpö Oy pyytää Kauhavan kaupungilta omavelkaista takausta Kuntarahoitus Oyj:ltä otettavalle 6.000.000 euron lainalle liitännäiskustannuksineen.

Otettavasta lainasta käytetään 3.180.000 euroa kertalyhenteisen, 6.8.2025 erääntyvän lainan konvertoimiseen sekä loput 2.820.000 euroa seuraavien investointien rahoittamiseen:

- Korttesjärven lämpökeskuksen uusiminen
- Ylihärmän varalämpökeskuksen uusiminen
- Runkoverkon laajentaminen Härmän Kuntokeskukselle ja kyseiseen linjaan liittymien tekeminen
- Runkoverkon laajentaminen Ollinkankaan teollisuusalueelle

Osa edellä esitetyistä investoinneista on rahoitettu väliaikaisella Kauhavan kaupungin myöntämällä kassalainalla, joka maksetaan takaisin haettavalla lainalla.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on kilpailuttanut lainan. Yhtiön hallitus on päättänyt hakea kaupungin omavelkaista takausta seuraavien ehdoin tarjotulle lainalle:

Lainan tiedot:

Määrä	6.000.000 euroa
Laina-aika	15 vuotta
Lyhennysvapaavuodet	0 vuotta 6 kk
Lyhennykset	Tasalyhenteinen 12 kk välein
Korko	Euribor 6 kk + marginaali 0,420 % p.a.
Koronmaksu	6 kk:n välein
Hinnoittelukatko	5 vuoden välein
	Ei nostokuluja
Vakuus	Kauhavan kaupungin omavelkainen takaus, joka kattaa myös lainan liitännäiskustannukset
Rahoituslaitos	Kuntarahoitus Oyj
Muut ehdot	Oheismateriaalina olevan tarjouksen mukaan

Kuntalain mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Takaus ja muu vakuus voidaan myöntää myös liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, teatteri- ja orkesterilain tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Lisäksi takaus tai muu vakuus voidaan myöntää, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan, yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle

annettuun palveluvelvoitteeseen. Takausta myönnettäessä tulee ottaa huomioon myös EU:n valtioneuvoston säännöt.

Kauhavan kaupungin takaus- ja antolainapolitiikan mukaan tytäryhtiöt käyttävät ensisijaisesti lainojensa vakuutena kiinteistö- ja yrityskiinnitystä. Kaupungin takaus on vasta toissijainen vaihtoehto. Takauspolitiikan mukaan takauksen hakijan on esitettävä laskelmat, jotka osoittavat yhteisön kyvyn hoitaa otettavasta lainasta aiheutuvat velvoitteet. Yhteisölle myönnettyjen takausten yhteismäärä voi olla enintään kaupungin omistussuuden mukainen osuus yhteisön edellisten tilinpäätösten mukaisista pysyvistä vastaavista.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on toimittanut kaupungille vahvistamattoman tilinpäätöksen vuodelta 2024. Tilikauden tulos on 10.147,28 euroa voitollinen. Yhtiön vuotuisiin lainanlyhennyksiin nostettavalla lainalla on 24.364 euron korottava vaikutus, kun huomioidaan että lyhennysohjelmasta poistuu muita lainoja. Aiemmin esitetyt investoinnit tuovat yhtiölle huomattavaa lisämyyntiä ja kannattavuutta tuotantoon. Kauhavan Kaukolämpö Oy:n voidaan edellä olevaan perustuen olettaa selviävän nostettavan lainan velvoitteista.

Kaupunki on myöntänyt Kauhavan Kaukolämpö Oy:n ottamille lainoille omavelkaisia takauksia, joiden pääoma 31.12.2024 oli 7.112.000,00 euroa. Lisäksi kaupunki on myöntänyt yhtiölle 2.500.000 euron edestä kassalainoja. Kauhavan Kaukolämpö Oy:lle myönnettyjen takausten määrä on nyt käsiteltävänä oleva laina huomioiden 9.932.000 euroa. Yhtiön taseessa 31.12.2024 pysyvien vastaavien määrä oli 17.603.281,36 euroa. Takausten yhteismäärä jää siis tämän alapuolelle, joten takauspolitiikan mukainen ehto täyttyy tältä osin.

Takauspolitiikan mukaan takaukselle vaaditaan vastavakuus, joka kattaa takauksen pääoman täysimääräisesti. Lisäksi politiikassa määrätään, että takaukselle peritään markkinaperusteinen hinta, joka tarkoittaa vuosittain takausprovisiota. Takausprovisio määrä on vähintään 0,5 prosenttia takauspääomasta takauksen allekirjoittamisen yhteydessä sekä sen jälkeen vuosittain jäljellä olevasta pääomasta.

Kauhavan Kaukolämpö Oy esittää takauksen vastavakuudeksi kiinteistökiinnitystä omistamiinsa kohteisiin. Kaupungin hallussa on 10.900.000 euron panttikirjat yhtiön omistamiin kiinteistöihin. Kaupunki on vaatinut Kauhavan Kaukolämpö Oy:ltä vuodesta 2015 alkaen omavelkaisten takausten vastavakuudeksi kiinteistökiinnitystä. Näiden takausten jäljellä oleva pääoma oli viime vuoden lopussa 7.112.000 euroa. Nyt otettava laina huomioiden vastavakuus tarvitaan 9.932.000 euron takauspääomalle. Vaadittavien vakuuksien määrä siis kasvaa 2.820.000 eurolla, kun konvertoitava lainapääoma sisältyy edellä mainittuun 7.112.000 euroon.

Kaupungin hallussa olevat vakuudet riittävät nyt käsittelyssä olevan takauksen vastavakuudeksi, kun lainalla maksetaan kaupungin myöntämät kassalainat pois.

Kauhavan Kaukolämpö Oy on Kauhavan kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Takaus täyttää kuntalain ja kaupungin takaus- ja antolainapolitiikan ehdot.

Takaus täyttää Euroopan komission tiedonannon mukaiset edellytykset, joten myönnettävä takaus ei ole valtioneuvoston tukike, koska

- a. Kauhavan Kaukolämpö Oy ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
- b. Taattava lainamäärä on yksilöity
- c. Takauksesta peritään vuosittain provisio.

Esitetty takaus täyttää kuntalain 129 §:ssä asetetut edellytykset. Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 107 artiklan 1 kohtaan, jossa valtiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnettyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaikkien edellä mainittujen kriteerien tulee täytyä, jotta kyse olisi EU-valtiontukisäännöksiä alaisesta toiminnasta.

Kuntalaissa 126 §:ssä on määritelty kansallisesti, mitä ei ainakaan katsota EU valtiontukisäännöksiä alaiseksi toiminnaksi.

Kuntalain 126 §:n 2 momentin 5) kohdan perusteella kunta ei hoida tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla ainakaan, jos toiminta perustuu lakiin perustuvaan monopoliasemaan tai muodostaa luonnollisen monopolin tai tuottaa välittömästi näihin liittyviä palveluja.

Lain perusteluissa (HE 268/2014 vp s 45) on esitetty, että lakiin perustuvaa monopoliasemaa tai luonnollista monopoliasemaa sekä tällaiseen toimintaan välittömästi liittyvää toimintaa ei katsota hoidettavaksi kilpailutilanteessa markkinoilla, vaikka toiminta täyttäisikin muutoin esimerkiksi elinkeinotoiminnan edellytykset.

Kauhavan Kaukolämpö Oy tuottaa ainoastaan lämpöä paikallisesti, ja muodostaa siten rajallisesti määriteltävän markkina-alueen oman jakeluverkkonsa puitteissa. Täten sen toimintaan ei sovelleta EU-valtiontukisäännöksiä mm. EU:n komission antamaa ns. takaustiedonantoa (EUVL 2008/C155/10), joka edellyttää mm. takausprovisioiden perimistä ja takauksen rajaamista 80 prosenttiin lainan määrästä.

Kuntalain 14 §:n mukaan takaussitoumuksen antamisesta päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle Kauhavan kaupungin omavelkaisen takauksen myöntämistä Kauhavan Kaukolämpö Oy:n em. ehdoin Kuntarahoitus Oyj:ltä ottamalle 6.000.000 euron lainalle.

Kauhavan kaupunki edellyttää takauksen vastavakuudeksi taattavan lainan pääoman mukaista kiinnitystä Kauhavan Kaukolämpö Oy:n omistamiin kiinteistöihin. Vastavakuutena voidaan käyttää kaupungin hallussa jo olevia panttikirjoja.

Takauksesta peritään valtuuston hyväksymän takaus- ja antolainapolitiikan mukaisesti takauksen allekirjoituksen yhteydessä 0,5 prosentin provisio ja sen jälkeen vuosittain vuodesta 2026 alkaen 0,5 prosentin vuotuinen provisio 1.1. kunakin vuonna jäljellä olevalle pääomalle.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjaan merkittiin, että

- Petri Hietämäki ja Matias Peltonen poistuivat kokouksesta esteellisinä tämän pykälän käsittelyn ajaksi, todettiin yhteisöjääviydet Kauhavan Kaukolämpö Oy:n hallituksen jäseninä
- Aapo Kamppinen valittiin pöytäkirjantarkastajaksi tämän pykälän käsittelyn ajaksi Petri Hietämäen tilalle.

Lisätietoja

Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Kaupunginvaltuusto 24.03.2025 § 13
199/02.05.03/2025

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.
